

RECOMANDĂRI

Au fost înregistrate în această rubrică mai multe situații pentru care am ezitat să aplicăm direct eticheta „greșit”: erori de conținut, de informație, care nu țin propriu-zis de normele lingvistice; stridențe stilistice, unele inacceptabile, dar care, iarăși, nu se supun normelor limbii, ci codului politeții; cacofonii; incoerențe provocate de neatenție; utilizări ambigue (eventual ironice, parodice); ezitări în cazuri în care normele au fost modificate recent sau sunt contestate etc.

Dorim totuși să atragem atenția asupra imperfecțiunilor din listele de mai jos; credem chiar că unele (de exemplu: termenii vulgari, abrevierile improprii, lipsa marcării raporturilor sintactice) ar trebui să reintre, după o perioadă în care recomandările vor fi comunicate și aplicate, în categoria erorilor sancționabile.

1. Ortografie, pronunție

Greșeli care privesc lipsa cratimei sau apariția ei superfluă

- **redactor șef** (Realitatea TV, 7.03, 21.36) – corect: **redactor-șef**
- **prim ministru** (Prima TV, 11.03, 23.18) – corect: **prim-ministru**
- să evite traseele montane în acest **week-end** (Antena 3, 16.03, 15.08) – corect: **weekend**
- **Week-end** în șa (Antena 1, 1.03, 19.28) – corect: **Weekend**
- Știri de **week-end** (TVR 1, titraj, 7.03, 18.30; 14.03, 18.43) – corect: **weekend**
- **inspector șef** (ProTV, 12.03, 13.02) – corect: **inspector-șef**
- **adjunct șef** (ProTV, 13.03, 22.37) – corect: **adjunct-șef**
- **comisar șef** (TVR 1, titraj, 7.03, 19.14) – corect: **comisar-șef**
- **sergent major** (TVR 1, titraj, 7.03, 19.21) – corect: **sergent-major**
- **Târgu Mureș** (TVR 1, titraj, 7.03, 17.28) – corect: **Târgu-Mureș**
- 50 de ani cu radio **Târgu Mureș** (TVR Cultural, 2.03, 22.32) – corect: **Târgu-Mureș**
- Judecătoria **Târgu Jiu** (B1 TV, 19.03, 19.08) – corect: **Târgu-Jiu**
- subiecte cheie (Antena 1, 1.03, 19.51) – corect: **subiecte-cheie**
- **vice-primar** Pantelimon (OTV, 4.03, 21.07, scris pe ecran) – corect: **viceprimar**
- Planuri de **mini-vacanță** (ProTV, 21.03, 13.19) – corect: **minivacanță**
- e o stare de **pseudo-fericire** (TVR Cultural, 4.03, 23.15) – corect: **pseudofericire**
- condusă de un regim **post-comunist** (TVR Cultural, 15.03, 13.34) – corect: **postcomunist**

Scrierea lui *niciun, nicio*

- nu este **nici o** undă de politic aici (Realitatea TV, 10.03, ora 16.31) – corect: **nicio** (de obicei, la acest post se scrie conform DOOM²)
- nu am **nici o** legătură cu... (Realitatea TV, 14.03, 19.04)
- negocierile de astăzi nu au ajuns la **nici un** rezultat (Antena 3, 7.03, crawl)

Abrevieri improprii

- **Purt. de cuv.** Primăria Iași (Național TV, 6.03, 19.01) – corect: **Purtător de cuvânt**

- PRM a contestat la **C. Constituțională** legea votului uninominal (Realitatea TV, 6.03, 16.12) – corect: **Curtea Constituțională**
- BANAT VS. MOLDOVA (Antena 1, 1.03, 19.20) – corect: **VS**
- Taxa Tăriceanu vs. Taxa Băsescu (B1 TV, 12.03, 12.05) – corect: **vs**
- **cms. șef** (TVR 1, titraj, 7.03, 17.05) – corect: **comisar-șef**
- fost **cons.** Macovei (TVR 1, titraj, 10.03, 19.06) – corect: fost **consilier al** Monicăi Macovei
- Insp. șef (TVR 1, titraj, 10.03, 19.18) – corect: **Inspector-șef**

Majuscule

- ... ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, **ok**? (Prima TV, 5.03) – se recomandă scrierea cu majuscule a adverbului **OK**, ca în limba engleză;

Tehnoredactare neglijentă (folosirea ghilimelelor neromânești, două puncte în loc de trei puncte de suspensie)

- Microbuz în “**Săgeată**” (Antena 1, 1.03, 19.16)
- “**Alungă** spectatorii!” (Antena 1, 1.03, 19.57)
- “**Ca** la Scornicești!” (Antena 1, 2.03, 20.01)
- “**Mame** de îngeri” (Antena 1, 7.03, 16.28)
- “**Vreau** Rapidul!” (Antena 1, 7.03, 19.54)
- “**Îl** aștept!” (Antena 1, 7.03, 20.04)
- “**Amanta**” lui Copos (ProTV, 2.03, 8.41; 9.40)
- “**Restul** e tăcere” (ProTV, 5.03, 7.43; 8.29)
- **CFR face** ”grevă”! (ProTV, 5.03, 8.36)
- Serialul «Mafia retrocedărilor» (B1 TV, titraj)
- „S-au **plimbat..** la meci” (Antena 1, 2.03, 20.03)

Accentuări greșite

- șoferii de **taxi** (Antena 1, 2.03, 19.01) – corect: **taxi**
- Tânărul a luat un **taxi** (ProTV, 21.03, 19.09) – corect: **taxi**
- **derbiul** cu Steaua (Antena 1, 11.03, 20.05) – corect : **derbiul**
- **seifuri** (InfoPro, 6.03, 9.38) – corect: **seifuri**
- o vreme **splendidă** (Radio România Cultural, 11.03, 21.29) – corect: **splendidă**

Cacofonii

- Rămâne **ca** compania Tarom să furnizeze cât mai multe informații (Antena 3, 6.03, 17.01)
- să le **facă** cadou (Antena 1, 5.03, 19.29)
- comedia romantică **care** a făcut-o celebră (ProTV, 5.03, 8.44)
- fără **ca** cineva să le ceară (InfoPro, 13.03, 8.01)
- să **facă** cam la fel (TVR 1, 14.03, 18.37)

Pronunții hipercorecte

- au luat la **purecat** (Antena 3, 21.03, 18.16) – corect: **puricat**
- Dacă-i **pureci** de două-trei ori” (B1 TV, 19.03, 22.12) – corect: **purici**
- Unii nu au decât un **petec** de teren (B1 TV, 11.03, 16.05) – corect: **petic**

2. Morfologie, sintaxă

Forme nerecomandabile

- până la **Paști** (Prima TV, 11.03, 23.47) – corect: **Paște**
- pentru vacanța de **Paști** (TVR 1, 12.03, 19.42) – corect: **Paște**
- a fost invitat să facă niște **seminarii** private (TVR Cultural, 20.03, 20.10) – corect: **seminare**
- trebuie să-l întrebați pe **primul-ministru** (B1 TV, 19.03, 23.59) – corect: **prim-ministrul** (formantul *prim* este invariabil)
- consilier al **primului ministru** (TVR 1, titraj, 5.03, 19.26) – corect: **prim-ministrului**
- cerând demisia **primului-ministru** (ProTV, 16.03, 8.12) – corect: **prim-ministrului**

Dezacorduri

- peste opt miliarde de euro care să fie **cheltuite** până în 2013 (Realitatea TV, 11.03) – subiectul este substantivul *euro*, nu numeralul compus care îl precedă (acesta este doar un atribut antepus regentului său); prin urmare, acordul predicatul trebuia să se facă cu substantivul *euro*;
- **orele 9, orele 23** (Antena Satelor, 21.03, 18,02) – corect: **ora**
- de la **orele 21 la orele 22** (N24, 1.03, 18.53) – corect: **ora**

Regim prepozițional

- Poate că Dobro în viața de zi cu zi nici nu e ca **pe** radio. (Radio Guerrilla, 4.03, 09.44) – mai potrivit: **la** (*ca la radio*)
- Pentru a-și asigura din punct de vedere matematic și, în același timp, **de** a-și apăra titlul (Radio România Actualități, 1.03, 7.29) – corect: **pentru** (inconsecvență în folosirea prepoziției în coordonare)
- Ar putea să stea până la 25 de ani **de** închisoare (Național TV, 1.03, 18.41) – corect: **la, în**
- **pe** final de meci (InfoPro, 10.03, 8.02) – corect: **la**
- sper că nu sunteți de acord măcar **pe** acest aspect (TVR 1, 17.03, 20.38) – corect: **în privința**

Structuri corelative incomplete

- Medici care au prezentat riscurile unor boli, **cât și** metodele de... (Național TV, 1.03) – corect: **atât..., cât și**

Invariabilitate (lipsa marcării raporturilor sintactice)

- Asociația oamenilor de presă va sesiza **CNA** (Național TV, 6.03, 19.04) – corect: **CNA-ul**
- intră în vigoare **cod** galben, din punct de vedere hidrologic (Realitatea TV, 1.03) – corect: **codul**
- **patron agenție** de turism (TVR 1, titraj, 5.03, 19.34)
- **șef agenție** de turism (TVR 1, titraj, 5.03, 19.37)
- **proprietar parcul** Bordei (TVR 1, titraj, 6.03, 22.31)
- **șef Birou** Comunicare Primăria Cluj Napoca (TVR 1, titraj, 14.03, 19.22)

- presiune din partea caselor de muzică **și celorlalți** care gestionau drepturile conexe (Radio Guerrilla, 9.03, 16.26) – corect: **și a celorlalți** (lipsa articolului genitival)

Lipsa dublării prin clitic

- Vă invit să vizitați **pe excentricul** emisiunii (TVR Cultural, 1.03, 19.12) – realizarea prepozițională a complementului direct implică și reluarea acestuia prin clitic pronominal: „Vă invit să-**l** vizitați **pe excentricul** emisiunii”

Topică

- nu se **prea** vor întâlni (TVR 1, 17.03, 19.06) – corect: nu se vor **prea** întâlni/nu **prea** se vor întâlni

Persoana pronumelui

- **îmi** cer scuze (B1 TV, 5.03, 22.25; 23.28; TVR Cultural, 7.03, 23.01; Național TV, 5.03, 22.09) – se recomandă exprimarea „**vă** cer scuze”, fiindcă persoana cliticului trimite către cel căruia i se adresează scuzele.

3. Lexic și semantică

Abuzul de englezisme

- vreau să-mi faci un scurt **background** al vârfurilor pe care ai urcat (Radio Guerrilla, 7.03, 11.07)
- promite **boss-ul** Stelei (Prima TV, 19.03, 23.55) – corect: promite **șeful** Stelei (se poate să fi fost ușor ironic, de aceea nu a fost trecut la greșeli)
- au săpat în exteriorul **parkingului**; au intrat în **parking**; în cealaltă parte a **parkingului**; blocurile din jur și **parkingul** (Antena 3, 6.03, 17.10)
- o trupă în **trend** acum (TVR 2, 8.03, 11.22)
- îți dă **Reject** (InfoPro, 4.03, 9.11)
- nu te-aș mai băga în meciuri **ever** (InfoPro, 6.03, 9.38)
- sunt **speechless**, fără cuvinte (InfoPro, 4.03, 8.36; 7.03, 8.54)
- Dar, nu știi! **Whatever!** Ei știau de summitul NATO de multă vreme! (InfoPro, 6.03, 9.53)
- **safety carul** (TVR 1, 16.03, 20.00) – recomandat: **mașina de asistență**
- Mi-a plăcut foarte mult **speech-ul** dumneavoastră de seară (TVR Cultural, 4.03, 22.34)
- Ne propunem să limpezim un pic un **trend** în România (B1 TV, 10.03, 18.50)
- E **safe** acum să te duci în Mamaia? (B1 TV, 18.03, 22.48)
- Când îți vei reveni din **jet lag-ul** din America” (B1 TV, 19.03, 19.36)

Inovații lexicale

- Pentru că sunt toți **conexați** (OTV, 4.03, 20.19)
- Nu putem să îi **capacităm** pe toți (OTV, 4.03, 20.19)
- Și i-**a** **capacitat** pe oamenii respectivi că urmează să vin io acolo (OTV, 13.03, 20.10)
- Reacționează cât se poate de **animălește** (TVR 2, 5.03, 17.12)
- Inflexiune puțin **englezoasă** (TVR 2, 13.03, 10.25)

Folosiri improprii ale unor termeni

- Ploile **au debutat** în forță (Antena 3, 1.03, 16.00) – corect: **au început**
- Are toate drumurile deschise către o carieră **strălucitoare** (Radio România Actualități, 1.03, 7.20) – corect: **strălucită**
- Turneul de fotbal **întâmpilat** ieri (Radio România Actualități, 10.03, 7.39) – corect: **desfășurat**
- 4.000 de militari din... sunt implicați în **asigurarea** summitului (TVR 1, 16.03, 19.21) – corect: **securitatea**

Folosirea lui *din cauza* în contexte pozitive și a lui *datorită* în contexte negative

- Recuperarea va fi destul de anevoioasă **datorită** vârstei înaintate a pacientei (OTV, 6.03, 20.03)
- Se circulă cu atenție, **datorită** prăbușirii permanente a... (Radio România Actualități, 7.03, 8.37)
- **Datorită** ploilor care cad... hidrologii au fost nevoiți să emită o avertizare (Antena 3, 8.03, 18.24)
- **Datorită** unei defecțiuni (Antena 3, 12.03, 12.29)
- un meci care s-a încheiat mai devreme, și asta **datorită** unor evenimente, brichete... (InfoPro, 21.03, 15.20)
- dar a supraviețuit **din cauză că** purta o vestă antiglonț (Național TV, 7.03, 19.08)
- Temperatura va crește, și asta **din cauza faptului** că o masă de aer cald va pătrunde (Antena 3, 6.03, 18.37)

Pleonasme (subtile)

- Niciunul n-a vrut să piardă în fața celuilalt, **drept pentru care** am văzut... (Național TV, 1.03, 19.24)
- cel de-al treilea **a rămas în continuare** internat (Antena 1, 12.03, 19.30)
- **Rămâneți** însă **în continuare** alături de Antena 1! (Antena 1, 15.03, 20.24)
- **mai** preluăm apeluri telefonice **încă** (Antena Satelor, 5.03, 10.50)
- Mai **repețiți-l o dată**, vă rog, telefonul! (Antena Satelor, 5.03, 10.57)
- strangulat de **proprii săi** părinți (ProTV, 6.03, 19.03)

Expresii mixte, calcuri

- sunt primele instituții care au luat **poziții** (TVR 1, 14.03, 19.16) – corect: **poziție**
- De mâine, **putem răsufla liniștiți** (Național TV, 2.03, 18.35) – corect: **putem răsufla ușurați/putem fi liniștiți**
- A adoptat o nouă strategie, **mult mai simplă ca oricând** (Național TV, 17.03, 19.20) – corect: **mult mai simplă/mai simplă ca oricând**

Repetiții

- Cu **referire** la avertismentele americane **referitoare** la amenințarea (Național TV, 3.03, 19.05)
- Producători de produse lactate (Antena 3, 11.03, 11.42)
- **Atunci** când primarul general de **atunci** (Antena 3, 18.03, 12.10)
- Angajații primăriei, **practic**, au stabilit că e vina lor, că un funcționar a comis o eroare, **practic**, a confundat... **Practic**, totul s-a rezolvat (N24, 12.03, 20.18)

4. Stilistică

Limbaj vulgar

- Păi ce facem aicea, în ce **căcat** de țară trăim? (OTV, 12.03, 20.25)
- Dacă ești mai arțăgos așa și nu reușesc **să ți-o tragă** (OTV, 13.03, 20.02)
- Măi, da' cum arătau, mă, ăștia? erau **mother fucker**? (InfoPro, 17.03, 8.11)
- epicondilită, fato, **în puii mei!** (InfoPro, 17.03, 8.16)

Exprimare colocvială

- **Bagă** cu toții câte un sendviș (TVR 2, 29.03, 11.05)
- se-ai, nu iese niciodată cu **păleu**, că nu se bat între ei (InfoPro, 4.03, 8.10)
- se chinuie **să dea cu flit** turcilor (InfoPro, 4.03, 9.11)
- băi, **te rezolv** (InfoPro, 4.03, 9.11)
- Fetele și băieții, votați-! (InfoPro, 4.03, 8.52) – recomandat: **Fetelor și băieților/Fete și băieți**, votați-!
- care se ia de mine, că-l **sparg; te sparg** (InfoPro, 6.03, 9.38, 9.40)
- știam că am un coleg de matinal serios, nu **o vrăjeală** (InfoPro, 6.03, 9.38)
- țara construită **pă șmecherie** (InfoPro, 6.03, 9.40)
- Puterea, cea care are **cașcavalul** în România (B1 TV, 18.03, 22.14)
- Pe piață sunt buletine false **în draci** (B1 TV, 17.03, 23.02)

Inadecvare stilistică, amestec între registre

- Precum și nouă prostituate **aflate în exercițiul funcțiunii** (Național TV, 6.03, 18.49, Știri)
- sigur că sunt niște manifestări pe care nu ni le dorim, mai ales când **vegetația este în plină desfășurare** (TVR 1, 18.03, 20.06)
- **precipitațiile nu dau semne de oboseală** (N24, 5.03, 20.53)
- vântul tot vioi bate, iar cele câteva raze de soare de la amiază aduc **un Celsius mai cumpătat** față de ieri (N24, 5.03, 20.53)

Elipse

- încercăm **un răspuns** (Antena Satelor, 5.03, 10.41) – corect: **să dăm un răspuns**
- Și am să citez **din ministru** (Radio România Actualități, 1.03, 11.10) – corect: **din declarația ministrului**

Nonsensuri, fraze prolix, incoerente, neterminate

- Analistii **se tem** că atentatul va duce la un eșec **sigur** al anchetatorilor (Prima TV, 7.03) – enunțul este modalizat de două ori, în feluri diferite: *se tem* marchează probabilitatea, contrazisă ulterior de utilizarea adverbului *sigur*
- **Minutul 73** al meciului Steaua–Rapid este ultimul **dintr-o serie de secunde** de coșmar din istoria fotbalului românesc (Prima TV, 21.03, 19.13) – este puțin forțat să se spună că un minut este ultimul dintr-o serie de secunde
- au căutat robineții pentru **a opri țeava** (Antena 3, 6.03, 17.11)
- **devansarea sau amânarea alegerilor anticipate acestea** au nevoie de o lege (Antena 3, 3.03, 14.37)

- **Familia** a acceptat soluția propusă de autorități, astfel **aceștia** se vor muta (Antena 3, 3.03, 18.51)
- pe când, la **un cinema** al statului, prețul e de 10 lei, dar puțini sunt aceia care trec pragul **acestora** (Antena 3, 3.03, 19.44)
- Ne aflăm în fața **unui noi liste** de informații despre o serie de **invitați pe care vi le-am pregătit** cu minuțiozitate (Europa FM, 15.03, 12.05)
- aflată la un concert de **mare, mare afinitate** la Cernavodă (InfoPro, 10.03, 7.28)
- Dacă vreți, ne întoarcem la acele hipermarketuri, **pe care**, auzeam azi, azi cred că l-am auzit pe un domn, spunând, dom'le, ar trebui, așa cum este în Occident, să mute hipermarketurile la cel puțin cincisprezece kilometri de oraș (N24, 19.03, 21.26)
- Sâmbătă, 29, va avea loc **o simulare** a tuturor traseelor, **astfel că** autoritățile și poliția și cei de la SRI, SPP vor face **această simulare** (Antena 1, 19.03, 6.27)
- Având **în vedere** că ce **am văzut** mai înainte nu e tocmai... (ProTV, 2.03, 8.18)

5. Diverse

Inexactități

- Liliana **Ghervasiuc** (Prima TV, 7.03) – corect: **Ghervasuc**
- Ei nu uită să le explice copiilor **semnificația mărtisorului, specific numai României** (Radio România Actualități, 1.03, 7.09) – nu este specific numai României; există, de exemplu, și în Bulgaria
- **George** Călinescu afirma despre femeie (Radio România Actualități, 7.03, 8.18) – numele cu care se semna criticul și scriitorul este „G. Călinescu”; este știut faptul că nu agreea să i se spună prenumele întreg

Nepotriviri între titraj și voce

- burtieră: Scandalul Bordei; crainicul vorbește despre canalul Bâstroe (Antena 3, 6.03, 17.03)
- Textul scris era: „când aveam mare nevoie de fundași”. Acest text s-a citit: „când avem mai mare nevoie de fundași” (Antena 1, 2.03, 20.08)